

Перерахунок пенсії військовослужбовців: судовий порядок

Судовий супровід справ за позовами про зобов'язання підрозділів Пенсійного фонду України здійснити перерахунок пенсійного забезпечення військовослужбовця – ще один напрямок Адвокатського Об'єднання “Західна Правозахисна Група”. Судові спори такого роду справ в першу чергу виникають через те, що на сьогодні ПФУ у своїй роботі керується підзаконними актами, які суперечать нормативним актам вищої юридичної сили – Законам та Конституції України.

Відповідно до частини 3 статті 51 Закону України від 09 квітня 1992 року №2262-XII перерахунок пенсій у зв'язку зі зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на такий перерахунок згідно з цим Законом, або у зв'язку із введенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством, не проведений з вини органів Пенсійного фонду України та/або державних органів, які видають довідки для перерахунку пенсії, провадиться з дати виникнення права на нього без обмеження строком.

Один з прикладів успішних кейсів А0 “Західна Правозахисна Група”:

Клікнути для перегляду/приховування

ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД МІСТА КИЄВА 01051, м. Київ, вул.
Болбочана Петра 8, корпус **1Р І Ш Е Н Н Я**

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

31 жовтня 2022 року
Київ

м.

№ 640/13994/22

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі головуючого судді Гарника К.Ю., розглянувши за правилами спрощеного позовного провадження (в письмовому провадженні) адміністративну справу за позовом

ОСОБА_1

до **Головного управління Пенсійного фонду України в м. Києві**

про визнання дій протиправними, зобов'язання вчинити дії

ВСТАНОВИВ:

До Окружного адміністративного суду міста Києва надійшла позовна заява ОСОБА_1 (далі по тексту – позивач), адреса: АДРЕСА_1 до Головного управління Пенсійного фонду України в м. Києві (далі по тексту – відповідач), адреса: 04053, місто Київ, вулиця Бульварно-Кудрявська, будинок 16, в якій позивач просить:

– визнати протиправними дії Головного управління Пенсійного фонду України в м. Києві щодо відмови провести перерахунок пенсії на підставі довідки про розмір грошового забезпечення.

– зобов'язати Головного управління Пенсійного фонду України в м. Києві здійснити перерахунок та виплату з 01 квітня 2019 року ОСОБА_1 пенсії за вислугу років відповідно до вимог статей 43 і 63 Закону України від 09 квітня 1992 року № 2262XII «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», статті 9 Закону України від 20 грудня 1991 року № 2011-XII «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» на підставі довідки про розмір грошового забезпечення, виданої фінансово-економічним управлінням Служби зовнішньої розвідки України від № 787 від 21 лютого 2022 року без обмеження її граничного розміру, з урахуванням раніше проведених виплат.

В обґрунтування позовних вимог позивач посилається на те, що він перебуває на обліку в Головному управлінні Пенсійного фонду України в м. Києві та отримує пенсію за вислугу років.

21 лютого 2022 року Фінансово-економічним управлінням Служби зовнішньої розвідки України виготовлено оновлену довідку про розмір грошового забезпечення з урахуванням додаткових його складових №787.

У зв'язку з чим, як зазначено у позовній заяві, позивач звернувся до відповідача з відповідною заявою, у відповідь на яку листом Головне управління Пенсійного фонду України в м. Києві повідомило позивача про те, що у зв'язку з відсутністю на те правових підстав.

Позивач не погоджується з діями відповідача, які полягають у відмові у здійсненні перерахунку пенсії на підставі оновленої довідки, що стало підставою для звернення до адміністративного суду з цією позовною заявою.

Ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва від 30 серпня 2022 року адміністративна справа прийнята до провадження та відкрито провадження в адміністративній справі та вирішено здійснити розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження (у письмовому провадженні) без повідомлення учасників справи.

Копія ухвали суду від 30 серпня 2022 року разом з позовною заявою та доданими до неї документами доставлені на офіційну електронну адресу відповідача 07 та 08 вересня 2022 року, що підтверджується наявними в матеріалах справи довідками про доставку електронного листа, проте, відзиву на позовну заяву відповідачем на адресу суду не подано з невідомих причин.

Враховуючи неподання відповідачем відзиву на позовну заяву у встановлені судом строки без поважних причин, на підставі частини 6 статті 162 Кодексу адміністративного судочинства України, суд дійшов висновку про можливість розглянути справу за наявними в ній матеріалами.

Розглянувши подані позивачем документи і матеріали, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини, на яких ґрунтується позов, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, Окружний адміністративний суд міста Києва встановив наступне.

Як вбачається з матеріалів справи, ОСОБА_1 перебуває на обліку в Головному управлінні Пенсійного фонду України в м. Києві та отримує пенсію за вислугу років відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

21 лютого 2022 року Фінансово-економічним управлінням Служби зовнішньої розвідки України видано довідку про розмір грошового забезпечення №787, відповідно до якої розмір грошового забезпечення за нормами, чинними на 05 березня 2019 року становить:

- посадовий оклад 9400,00 грн;
- оклад за військовим званням «полковник» 1480,00 грн;
- надбавка за вислугу років 50% – 5440,00 грн;
- надбавка за особливості проходження служби 44% – 7180,80 грн;
- надбавка за службу в умовах режимних обмежень 15% – 1410,00 грн;
- премія 30% – 2820,00 грн, а разом 27730,80 грн.

Проте, відповідачем відповідний перерахунок пенсії на підставі оновленої довідки про розмір грошового забезпечення здійснений не був.

Вважаючи дії відповідача щодо не проведення перерахунку пенсії на підставі оновленої довідки про розмір грошового забезпечення – протиправними, позивач звернувся до адміністративного суду з відповідною позовною заявою.

Надаючи правову оцінку спірним правовідносинам суд зазначає наступне.

Частиною 2 статті 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Спеціальним законом, який регулює правовідносини у сфері пенсійного забезпечення громадян України із числа осіб, які перебували на військовій службі, є Закон України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” від 20 грудня 1991 року № 2262-XII (далі по тексту – Закон України від 20 грудня 1991 року № 2011-XII).

У відповідності до абзацу 1 частини 1 до статті 9 Закону України від 20 грудня 1991 року № 2011-XII держава гарантує військовослужбовцям достатнє матеріальне, грошове та інші види забезпечення в обсязі, що відповідає умовам військової служби, стимулює закріплення кваліфікованих військових кадрів.

Частиною 2 статті 9 Закону України від 20 грудня 1991 року передбачено, що до складу грошового забезпечення входять: посадовий оклад, оклад за військовим званням; щомісячні додаткові види грошового забезпечення (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премія); одноразові додаткові види грошового забезпечення.

Грошове забезпечення визначається залежно від посади, військового звання, тривалості,

інтенсивності та умов військової служби, кваліфікації, наукового ступеня і вченого звання військовослужбовця. Грошове забезпечення підлягає індексації відповідно до закону (частина 3 статті 9 Закону України від 20 грудня 1991 року №2011-XII).

Частиною 3 статті 43 Закону України від 09 квітня 1992 року № 2262-XII передбачено, що пенсії особам офіцерського складу, прапорщикам і мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам, які мають право на пенсію за цим Законом, та членам їх сімей обчислюються з розміру грошового забезпечення, враховуючи відповідні оклади за посадою, військовим (спеціальним) званням, процентну надбавку за вислугу років, щомісячні додаткові види грошового забезпечення (надбавки, доплати, підвищення) та премії в розмірах, установлених законодавством, з якого було сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а до 1 січня 2011 року – страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Наведене в сукупності свідчить про те, що Кабінету Міністрів України надано право на встановлення умов та порядку перерахунку пенсій, а також розміри складових грошового забезпечення для такого перерахунку.

У відповідності до частин, 1, 2 та 4 статті 63 Закону України від 09 квітня 1992 року №2262-XII перерахунок раніше призначених пенсій військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за цим Законом та членам їх сімей у зв'язку із введенням в дію цього Закону провадиться за документами, що є у пенсійній справі, а також додатковими документами, поданими пенсіонерами на час перерахунку. Якщо пенсіонер згодом подасть додаткові документи, які дають право на подальше підвищення пенсії, то пенсія перераховується за нормами цього Закону. При цьому перерахунок провадиться за минулий час, але не більш як за 12 місяців з дня подання додаткових документів і не раніше, ніж з дня введення в дію цього Закону. Усі призначені за цим Законом пенсії підлягають перерахунку у зв'язку з підвищенням грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, на умовах, у порядку та розмірах, передбачених Кабінетом Міністрів України. У разі якщо внаслідок перерахунку пенсій, передбаченого цією частиною, розміри пенсій звільненим зі служби військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за цим Законом, є нижчими, зберігаються розміри раніше призначених пенсій.

У частині 18 статті 43 Закону України від 09 квітня 1992 року № 2262-XII зазначено, що у разі якщо на момент призначення або виплати пенсії відбулася зміна розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення та/або були введені для зазначених категорій осіб нові щомісячні додаткові види грошового забезпечення (надбавки, доплати, підвищення) та премії у розмірах,

встановлених законодавством, пенсія призначається з урахуванням таких змін та/або нововведень, а призначена пенсія підлягає невідкладному перерахунку.

Відповідно до частини 3 статті 51 Закону України від 09 квітня 1992 року №2262-XII перерахунок пенсій у зв'язку із зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на такий перерахунок згідно з цим Законом, або у зв'язку із введенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством, не проведений з вини органів Пенсійного фонду України та/або державних органів, які видають довідки для перерахунку пенсії, провадиться з дати виникнення права на нього без обмеження строком.

Пунктом 1 Порядку № 45 передбачено, що пенсії, призначені відповідно до Закону № 2262-XII, у зв'язку з підвищенням грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію згідно із Законом, перераховуються на умовах та в розмірах, передбачених Кабінетом Міністрів України.

Абзацом 1 пункту 5 Порядку № 45 у редакції Постанови № 103 встановлено, що під час перерахунку пенсій використовуються такі види грошового забезпечення, як посадовий оклад, оклад за військовим (спеціальним) званням та відсоткова надбавка за вислугу років на момент виникнення права на перерахунок пенсії за відповідною або аналогічною посадою та військовим (спеціальним) званням.

Додаток 2 до Порядку № 45 містить форму довідки про розмір грошового забезпечення, що враховується для перерахунку пенсій, яку Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 103 було викладено в новій редакції, у якій відсутні такі складові грошового забезпечення, як щомісячні додаткові види грошового забезпечення (надбавки, доплати, підвищення).

Водночас, судом вже зазначалось, що рішенням Окружного адміністративного суду міста Києва від 12 грудня 2018 року, залишеним без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 05 березня 2019 року, в адміністративній справі № 826/3858/18 визнав протиправними та нечинними пункти 1, 2 Постанови Кабінету Міністрів України №103 та зміни до пункту 5 і додатку 2 Порядку № 45.

Оскільки зміни, внесені Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 103, зокрема, до додатку 2 Порядку № 45, у якому визначено форму довідки про розмір грошового забезпечення для перерахунку пенсії, були визнані судом протиправними та нечинними, то, на переконання суду, з дня набрання законної сили рішенням у справі № 826/3858/18 діє редакція

додатку 2 до Порядку № 45, яка діяла до зазначених змін.

При цьому порядок дій, який повинні вчинити, зокрема, територіальні управління Пенсійного фонду України, у зв'язку із втратою чинності положеннями пунктів 1, 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 103 та змін до пункту 5 і додатку 2 Порядку №45, не змінився.

Суд зауважує, що на час звернення позивача до відповідача із заявою про перерахунок пенсії пункт 3 Порядку № 45 передбачав, що на підставі списків уповноважені органи готують довідки про розмір грошового забезпечення, що враховується для перерахунку пенсій, для кожної особи, зазначеної в списку, за формою згідно з додатками 2 і 3 (далі – довідки) та у місячний строк подають їх головним управлінням Пенсійного фонду України.

Довідки видаються державним органом, з якого особи були звільнені із служби, якщо інше не передбачено цим Порядком.

У постанові Великої Палати Верховного Суду від 24 червня 2020 року у справі №160/8324/19 колегія суддів зазначила, що питання щодо подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону № 2262-XII, крім пенсій військовослужбовцям строкової служби та членам їх сімей, регулює Порядок подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», затверджений постановою правління Пенсійного фонду України №3-1 від 30 січня 2007 року (далі по тексту – Порядок – №3-1).

Так, відповідно до пункту 23 Порядку №3-1 перерахунок раніше призначених пенсій проводиться органами, що призначають пенсії, в порядку, установленому статтею 63 Закону № 2262-XII. Пенсіонери подають органам, що призначають пенсії, додаткові документи, які дають право на підвищення пенсії.

Згідно з пунктом 24 Порядку №3-1 про виникнення підстав для проведення перерахунку пенсій згідно зі статтею 63 Закону № 2262-XII уповноважені структурні підрозділи зобов'язані у п'ятиденний строк після прийняття відповідного нормативно-правового акта, на підставі якого змінюється хоча б один з видів грошового забезпечення для відповідних категорій осіб, або у зв'язку з уведенням для зазначених категорій військовослужбовців нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством, повідомити про це орган, що призначає пенсії. Органи, що призначають пенсії, протягом п'яти робочих днів після надходження такого повідомлення подають до відповідних уповноважених структурних підрозділів списки осіб, яким необхідно провести перерахунок пенсії (додаток 5). Після одержання списків осіб уповноважені структурні підрозділи зазначають у них

зміни розмірів грошового забезпечення для перерахунку раніше призначених пенсій і в п'ятиденний строк після надходження передають їх до відповідних органів, що призначають пенсії.

Тобто, підставою для вчинення дій, спрямованих на перерахунок раніше призначених пенсій, може бути як відповідна заява пенсіонера та додані до неї документи, так і рішення, прийняте Кабінетом Міністрів України, про зміну розміру щомісячних (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премії) та одноразових додаткових видів грошового забезпечення.

Зокрема, Постановою №704 встановлено такі додаткові види грошового забезпечення:

– надбавка за особливості проходження служби в розмірі до 100 відсотків посадового окладу з урахуванням окладу за військовим (спеціальним) званням та надбавки за вислугу років, порядок та умови виплати якої визначається керівниками державних органів залежно від якості, складності, обсягу та важливості виконуваних обов'язків за посадою (абзац четвертий підпункту 1 пункту 5 постанови № 704);

– надбавка за службу в умовах режимних обмежень військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової військової служби), особам рядового і начальницького складу (пункт 6 постанови № 704).

При цьому підпунктом 2 пункту 5 постанови № 704 надано право керівникам державних органів у межах асигнувань, що виділяються на їх утримання здійснювати преміювання військовослужбовців (крім військовослужбовців строкової військової служби), осіб рядового і начальницького складу відповідно до їх особистого внеску в загальний результат служби у межах фонду преміювання, утвореного в розмірі не менш як 10 відсотків посадових окладів та економії фонду грошового забезпечення.

Аналіз наведених вище норм чинного законодавства та встановлених судом обставин дозволяє дійти висновку про те, що з 05 березня 2019 року, тобто, з дня набрання чинності судовим рішенням у справі № 826/3858/18, виникли підстави для перерахунку пенсій, призначених згідно із Законом України від 09 квітня 1992 року № 2262-XII, з урахуванням розміру посадового окладу, окладу за військовим (спеціальним) званням та відсоткової надбавки за вислугу років, а також додаткових видів грошового забезпечення, а тому з цієї дати позивач має право на отримання пенсії, виходячи з розміру складових, розрахованих згідно з постановою № 704 у відповідності до вимог статей 43 і 63 Закону України від 09 квітня 1992 року №2262-XII та статті 9 Закону України від 20 грудня 1991 року №2011-XII.

Зазначена правова позиція викладена в рішенні Верховного Суду від 17 грудня 2019 року у справі № 160/8324/19 та підтримана колегією суддів Великої Палати Верховного Суду у постанові від 24 червня 2020 року.

Згідно з положеннями статті 9 Конституції України та статтями 17, частиною п'ятою статті 19 Закону України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» суди та органи державної влади повинні дотримуватись положень Європейської конвенції з прав людини та її основоположних свобод 1950 року, застосовувати в своїй діяльності рішення Європейського суду з прав людини з питань застосування окремих положень цієї Конвенції.

Право на виплати зі сфери соціального забезпечення було включено до змісту статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод вперше у рішенні від 16 грудня 1974 року у справі «Міллер проти Австрії», де Суд встановив принцип, згідно з яким обов'язок сплачувати внески у фонди соціального забезпечення може створити право власності на частку активів, які формуються відповідним чином. Позиція Суду була підтверджена і в рішенні «Гайгузус проти Австрії» від 16 вересня 1996 року, в якому зазначено, що якщо особа робила внески у певні фонди, в тому числі пенсійні, то такі внески є часткою спільних коштів фонду, яка може бути визначена у будь-який момент, що, у свою чергу, може свідчити про виникнення у відповідної особи права власності.

Відповідно до правової позиції Європейського суду з прав людини у справі «Кечко проти України» (рішення від 08 листопада 2005 року) в межах свободи дій держави визначати, які надбавки виплачувати своїм робітникам з державного бюджету. Держава може вводити, призупиняти чи закінчити виплату таких надбавок, вносячи відповідні зміни в законодавство. Однак якщо чинне правове положення передбачає виплату певних надбавок, і дотримано всі вимоги, необхідні для цього, органи державної влади не можуть свідомо відмовляти у цих виплатах, доки відповідні положення є чинними.

Європейський Суд з прав людини в своєму рішенні «Великода проти України» від 03 червня 2014 року зазначив, що законодавчі норми можуть змінюватися, передбачені законами соціально-економічні права не є абсолютними. Механізм реалізації цих прав може бути змінений державою, зокрема, через неможливість їх фінансового забезпечення шляхом пропорційного перерозподілу коштів з метою збереження балансу інтересів усього суспільства. Зміна механізму нарахування певних видів соціальних виплат та допомоги є конституційно допустимою до тих меж, за якими ставиться під сумнів сама сутність змісту права на соціальний захист.

Європейський суд з прав людини підкреслює особливу важливість принципу «належного урядування».

Він передбачає, що в разі коли йдеться про питання загального інтересу, державні органи повинні діяти вчасно та в належний і якомога послідовніший спосіб (див. рішення у справах «Беєлер проти Італії» [ВП] (Beyeler v. Italy [GC]), заява № 33202/96, п. 120, ECHR 2000, «Онер`їлдїз проти Туреччини» [ВП] (Onerüaldız v. Turkey [GC]), заява № 48939/99, п. 128, ECHR 2004-XII, «Megadat.com S.r.l. проти Молдови» (Megadat.com S.r.l. v. Moldova), заява № 21151/04, п. 72, від 8 квітня 2008 року, і «Москаль проти Польщі» (Moskal v. Poland), заява № 10373/05, п. 51, від 15 вересня 2009 року). Також, на державні органи покладено обов`язок запровадити внутрішні процедури, які посилять прозорість і ясність їхніх дій, мінімізують ризик помилок (див., наприклад, рішення у справах «Лелас проти Хорватії» (Lelas v. Croatia), заява № 55555/08, п. 74, від 20 травня 2010 року, і «Тоскуце та інші проти Румунії» (Toscuta and Others v. Romania), заява № 36900/03, п. 37, від 25.11.2008) і сприятимуть юридичній визначеності у правовідносинах.

У рішенні від 31 липня 2003 року у справі «Дорани проти Ірландії» Європейський суд з прав людини зазначив, що поняття «ефективний засіб» передбачає запобігання порушенню або припиненню порушення, а так само встановлення механізму відновлення, поновлення порушеного права. Причому, як наголошується у рішенні Європейського суду з прав людини у справі «Салах Шейх проти Нідерландів», ефективний засіб – це запобігання тому, щоб відбулося виконання заходів, які суперечать Конвенції, або настала подія, наслідки якої будуть незворотними. При вирішенні справи «Каїч та інші проти Хорватії» (рішення від 17 липня 2008 року) Європейський Суд з прав людини вказав, що для Конвенції було б неприйнятно, якби стаття 13 декларувала право на ефективний засіб захисту, але без його практичного застосування. Таким чином, обов`язковим є практичне застосування ефективного механізму захисту. Протилежний підхід суперечитиме принципу верховенства права.

При обранні способу відновлення порушеного права позивача суд виходить з принципу верховенства права щодо гарантування цього права статтю 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, як складової частини змісту і спрямованості діяльності держави, та виходячи з принципу ефективності такого захисту, що обумовлює безпосереднє поновлення судовим рішенням прав особи, що звернулась за судовим захистом без необхідності додаткових її звернень та виконання будь-яких інших умов для цього.

Аналізуючи вищевикладене та надані докази у їх сукупності, суд дійшов висновку про наявність правових підстав для визнання протиправними дій Головного управління Пенсійного фонду України в м. Києві щодо нездійснення позивачу перерахунку пенсії на підставі довідки Фінансово-економічного управління Служби зовнішньої розвідки України від 21 лютого 2022 року № 787, а тому відповідача належить зобов`язати здійснити з 01 квітня 2019 року (першого числа місяця, що йде за місяцем, в якому настали обставини, що тягнуть за собою зміну розміру пенсії)

перерахунок основного розміру пенсії позивача на підставі вказаної довідки з урахуванням всіх складових грошового забезпечення, зазначених в ній.

Щодо позовних вимог в частині зобов'язання відповідача здійснити такий перерахунок пенсії без обмеження максимальним розміром, суд дійшов висновку про їх передчасність, адже судом не встановлено, а позивачем не доведено, що розмір його пенсійної виплати (відсоткове значення від розміру грошового забезпечення, зазначеного у довідці) перевищує максимальний, відповідно, вказані позовні вимоги є такими, що пред'явлені на майбутнє, а тому задоволенню не підлягають.

Аналізуючи вищевикладене та надані докази у їх сукупності, суд дійшов висновку про наявність правових підстав для часткового задоволення позовних вимог.

Частиною 2 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: 1) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України; 2) з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; 3) обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); 4) безсторонньо (неупереджено); 5) добросовісно; 6) розсудливо; 7) з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; 8) пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); 9) з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; 10) своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Згідно з частиною 1 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Відповідно до статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України доказами в адміністративному судочинстві є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

Частиною 2 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

У таких справах суб'єкт владних повноважень не може посилатися на докази, які не були

покладені в основу оскаржуваного рішення, за винятком випадків, коли він доведе, що ним було вжито всіх можливих заходів для їх отримання до прийняття оскаржуваного рішення, але вони не були отримані з незалежних від нього причин.

На переконання суду, відповідачем не доведено правомірності вчинених дій, з урахуванням вимог, встановлених частиною 2 статті 19 Конституції України та частиною 2 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України, а тому, виходячи з меж заявлених позовних вимог та системного аналізу положень законодавства України, суд приходять до висновку про наявність підстав для часткового задоволення позову.

Відповідно до частини 3 статті 139 Кодексу адміністративного судочинства України при частковому задоволенні позову судові витрати покладаються на обидві сторони пропорційно до розміру задоволених позовних вимог. При цьому суд не включає до складу судових витрат, які підлягають розподілу між сторонами, витрати суб`єкта владних повноважень на правничу допомогу адвоката та сплату судового збору.

Як вбачається з наявної у матеріалах справи квитанції, позивачем під час звернення з даним позовом до суду сплачено судовий збір у розмірі 992,40 грн. Відтак, враховуючи розмір задоволених позовних вимог, суд присуджує на користь позивача судові витрати у розмірі 990,00 грн за рахунок бюджетних асигнувань відповідача.

На підставі вище викладеного, керуючись ст. ст. 2, 6-10, 19, 72-77, 90, 139, 241-246, 250, 255 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, –

В И Р І Ш И В:

1. Адміністративний позов ОСОБА_1 – задовольнити частково.
2. Визнати протиправними дії Головного управління Пенсійного фонду України в м. Києві щодо відмови у здійсненні ОСОБА_1 перерахунку та виплати пенсії на підставі довідки Фінансово-економічного управління Служби зовнішньої розвідки України від 21 лютого 2022 року №787 з урахуванням всіх складових грошового забезпечення, починаючи з 01 квітня 2019 року у відповідності до вимог статей 43 і 63 Закону України від 09 квітня 1992 року №2262-XII «Про пенсійне забезпечення осіб звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», положень постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 року №704 «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб».
3. Зобов`язати Головне управління Пенсійного фонду України в м. Києві (04053, місто Київ, вулиця Бульварно-Кудрявська, будинок 16, код ЄДРПОУ 42098368) провести ОСОБА_1 (АДРЕСА_2 ,

РНОКПП НОМЕР_1) перерахунок та виплату пенсії на підставі довідки Фінансово-економічного управління Служби зовнішньої розвідки України від 21 лютого 2022 року №787 з урахуванням всіх складових грошового забезпечення, починаючи з 01 квітня 2019 року у відповідності до вимог статей 43 і 63 Закону України від 09 квітня 1992 року №2262-XII «Про пенсійне забезпечення осіб звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», положень постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 року №704 «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб», з урахуванням вже виплачених сум.

4. У задоволенні інших позовних вимог відмовити.

5. Стягнути на користь ОСОБА_1 (АДРЕСА_1 , РНОКПП НОМЕР_1) понесені ним судові витрати по сплаті судового збору в розмірі 990,00 грн (дев`ястсот дев`яносто гривень 00 копійок) за рахунок бюджетних асигнувань Головного управління Пенсійного фонду України в м. Києві (04053, місто Київ, вулиця Бульварно – Кудрявська, будинок 16, код ЄДРПОУ 42098368).

Рішення набирає законної сили в порядку, визначеному статтею 255 Кодексу адміністративного судочинства України, після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Рішення може бути оскаржене до суду апеляційної інстанції за правилами, встановленими статтями 295-297 Кодексу адміністративного судочинства України, протягом тридцяти днів, з дня складання повного тексту рішення.

Суддя К.Ю. Гарник

Крім того, з рішенням можна ознайомитись за посиланням

Переваги АО «Західна Правозахисна Група»:

- досвідчені юристи та консультанти;
- напрацьовані вдалі кейси з оскарження;
- наданню послуги передуює детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку;
- налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної

для Замовника комунікації;

– справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг супроводу справ із перерахунку пенсій військовослужбовців.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

АО "ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА",

Група Компаній Вікторія

Невиконання ДПС України судового рішення щодо реєстрації податкових накладних

Адвокатське Об'єднання «Західна Правозахисна Група» – юридичний партнер Компанії Вікторія – на своєму рахунку має показові дієві алгоритми та кейси із реалізації судових рішень щодо реєстрації податкових накладних. Мова йде про ті випадки, коли ДПС України ігнорує рішення, якими суди зобов'язують центральний податковий орган, як адміністратора Єдиного реєстру податкових накладних, зареєструвати заблоковані податкові накладні.

До прикладу, – в справі № 600/1942/20-а Сьомий апеляційний адміністративний суд ухвалою від 31.08.2022 встановив судовий контроль за виконанням Рішення по цій справі, що набрало законної сили [посилання на справу <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105994302>]

Лише за день до збігу строку надання Звіту по встановленому судовому контролю, 30.09.2022, ДПС України таки було виконано Рішення суду щодо реєстрації податкових накладних. Акцентуємо, що ці накладні були подані до реєстрації 03.07.2020. Тобто, ДПС України безпідставно, незаконно допущено зволікання з реєстрацією податкових накладних на загальну суму ПДВ понад 1 млн грн.

В іншій справі №600/1855/20-а вже 15.09.2022 Чернівецький окружний адміністративний суд постановив Ухвалу про судовий контроль щодо реєстрації податкових накладних за судовим рішенням, що набрало законної сили, за якими ПДВ складало 64,9 тис. грн. При цьому у цій справі тривалість затягування податковим органом реєстрації податкових накладних складала

понад півтора року [посилання на справу <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106288808>]

Відзначимо, що ДПС України має дискреційні повноваження з реєстрації податкових накладних, оскільки являється єдиним адміністратором Єдиного реєстру податкових накладних.

Слід констатувати, що тривале невиконання судових рішень податковим органом – це, перш за все, ознака ігнорування авторитету судової влади.

Як зазначає Чернівецький окружний адміністративний суд в Ухвалі від 15.09.2022 у справі 600/1855/20-а:

«Статтею 129-1 Конституції України передбачено, що суд ухвалює рішення іменем України. Судове рішення є обов'язковим до виконання. Держава забезпечує виконання судового рішення у визначеному законом порядку. Контроль за виконанням судового рішення здійснює суд.

Згідно ч. 2 ст. 14 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) судові рішення, які набрали законної сили, є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами, та їх об'єднаннями на всій території України.

Відповідно до ст. 370 КАС України, судове рішення, яке набрало законної сили, є обов'язковим для учасників справи, для їхніх правонаступників, а також для всіх органів, підприємств, установ та організацій, посадових чи службових осіб, інших фізичних осіб і підлягає виконанню на всій території України, а у випадках, встановлених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або за принципом взаємності, – за її межами. Невиконання судового рішення тягне за собою відповідальність встановлену законом.»

Позиція Суду, котрою принципово та жорстко присікається зазіхання на авторитет судової влади, має особливе значення. Така позиція закріплює переконливість і справедливість рішення суду, викликає повагу до судочинства особами, які беруть участь у справі.

Компанія Вікторія

Нагадуємо, АО «Західна Правозахисна Група», – юридичний партнер «VICTORY GROUP», ASSC., надає професійні послуги супроводу розблокування реєстрації податкових накладних.

Загалом це охоплює як процедуру адміністративного оскарження, так і судового.

Ви зможете отримати комплексну послугу щодо оскарження протиправних рішень податкового органу з блокування податкових накладних.

Переваги АО «Західна Правозахисна Група»:

- досвідчені юристи, податкові консультанти;
- напрацьовані вдалі кейси з оскарження;
- наданню послуги передують детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку і податкове планування;
- налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної для Замовника комунікації;
- справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг супроводу розблокування податкових накладних.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

АО "ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА",

Група Компаній Вікторія

Стягуємо з податкового органу понесені витрати на правничу допомогу

Надважливим елементом в юридичному супроводі під час оскарження протиправних рішень податкового органу є відшкодування клієнтам понесених витрат на правничу допомогу.

АО "Західна Правозахисна Група" має значний досвід протидії протиправним рішенням податківців і дотримується принципу, за яким всі понесені витрати клієнтом на правничу допомогу оформляються належним чином та в повному обсязі. **Це створює передумови покладення на податківців таких витрат.**

Крайній кейс – оскарження наказу на проведення документальної перевірки. У справі суд задовольнив позовні вимоги та скасував призначення перевірки. Однак, з податкового органу було стягнуто додатково 2500 грн витрат на правничу допомогу, що є також своєрідним засобом **спонукати податківців утриматись від протиправних рішень на майбутнє.**

Посилання на додаткове рішення [перейти]

Нагадуємо, АО «Західна Правозахисна Група», – юридичний партнер «VICTORY GROUP», ASSC., надає професійні послуги оскарження призначення податкових перевірок.

Загалом це охоплює як процедуру адміністративного оскарження, так і судового.

Ви зможете отримати комплексну послугу щодо супроводу під час проведення податкової перевірки.

Переваги АО «Західна Правозахисна Група»:

- досвідчені юристи, податкові консультанти;*
- напрацьовані вдалі кейси з оскарження;*
- наданню послуги передують детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку і податкове планування;*
- налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної для Замовника комунікації;*
- справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.*

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг супроводу розблокування податкових накладних.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

АО "ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА",

Група Компаній Вікторія

Анулювання ліцензії на право торгівлі алкогольними та тютюновими виробами. Оскарження

Новелою законодавчих змін наприкінці 2021 року було те, що органам податкової служби було надано право у разі недопуску до перевірки здійснювати процедуру анулювання ліцензій на право торгівлі, в т.ч. алкогольними та тютюновими виробами.

У справі, супровід якої здійснюється АО "Західна Правозахисна

Група” саме такі обставини. Більше того, підприємець, якому анульовано податковим органом ліцензії, переконаний, що анулювання – це форма впливу на нього через недопуск перевіряючих до перевірки. І, якщо справа щодо визнання протиправним Наказу на проведення перевірки ще не дійшла до логічного завершення, втрата можливості працювати є невтішною перспективою.

Враховуючи це, адвокати АО “Західної Правозахисної Групи” оскаржили розпорядження про анулювання та одночасно звернулись до суду із клопотанням про забезпечення позову шляхом зупинення дії рішення про анулювання.

Судом клопотання задоволено, а тому підприємець може здійснювати діяльність на час, поки відбудеться розгляд судової справи та розгляд законності Наказу на перевірку та, відтак, і самого розпорядження про анулювання.

Ухвала про забезпечення позову за посиланням [перейти]

Нагадуємо, АО «Західна Правозахисна Група», – юридичний партнер «VICTORY GROUP», ASSC., надає професійні послуги супроводу під час податкових перевірок.

Загалом це охоплює як процедуру адміністративного оскарження, так і судового.

Переваги АО «Західна Правозахисна Група»:

- досвідчені юристи, податкові консультанти;*
- напрацьовані вдалі кейси з оскарження;*
- наданню послуги передують детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку і податкове планування;*
- налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної для Замовника комунікації;*
- справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.*

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

АО "ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА",

Група Компаній Вікторія

Захист від незаконної документальної перевірки під час карантину

Податкові перевірки – це не тільки інструмент податкового контролю, який передбачено податковим кодексом. Податківці нерідко використовують перевірки як засіб впливу на

непоступливих платників податків.

Однак, АО «Західна Правозахисна Група» має відповідь на такі дії.

09.08.2022 Чернівецький окружний адміністративний суд розглянув справу за позовом з вимогою визнати протиправним та скасувати наказ на проведення документальної перевірки. Рішенням позов задоволено в повному обсязі. Суд відкинув усі доводи податкового органу та став на захист платника податків.

Серед важливих висновків суду слід відзначити наступні:

«Відповідно до п.5.2 ст.5 ПК України регламентовано, що у разі якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням цього Кодексу, для регулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення цього Кодексу.

Суд звертає увагу, що за загальним правилом вирішення колізій, передбаченим частиною третьою статті 7 КАС України, у разі невідповідності правового акта Конституції України, закону України, міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або іншому правовому акту суд застосовує правовий акт, який має вищу юридичну силу, або положення відповідного міжнародного договору України.

Відповідно, за наявності суперечливих правил і положень щодо дії мораторію на проведення перевірок, які містяться у Податковому кодексу України, з одного боку і в постанові Кабінету Міністрів України з іншого боку, застосуванню підлягають положення і правила саме Податкового кодексу України.

Суд бере до уваги той факт, що пункт 52-2 підрозділу 10 розділу XX Перехідних положень Податкового кодексу України є нормою вищої юридичної сили, ніж постанова Кабінету

Міністрів України № 89 від 3 лютого 2021 року, а тому суд вважає, що за загальним правилом вирішення колізій, суд застосовує правовий акт, який має вищу юридичну силу, або положення відповідного міжнародного договору України, а тому у даному випадку, підлягають застосуванню саме норми Податкового кодексу України.

Вказані висновки узгоджуються з правовою позицією Верховного Суду, викладеною в постановках від 22.02.2022 р. у справі №420/12859/21, від 15.04.2022 у справі №160/5267/21 та від 27.04.2022 у справі №140/1846/21.

На підставі аналізу норм права, що регулюють спірні правовідносини, суд встановив, що податковий орган, незважаючи на прийняття постанови «Про скорочення строку дії обмеження в частині дії мораторію на проведення деяких видів перевірок» від 03 лютого 2021 року №89, не був наділений повноваженнями здійснювати поновлення та проведення документальної планової перевірки з дотриманням вимог пункту 77.4 статті 77 ПК України».

З повним текстом Рішення по справі можна ознайомитись за посиланням

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/105664467>

Нагадуємо, АО «Західна Правозахисна Група», – юридичний партнер «VICTORY GROUP», ASSC., надає професійні послуги супроводу розблокування реєстрації податкових накладних.

Загалом це охоплює як процедуру адміністративного оскарження, так і судового.

Ви зможете отримати комплексну послугу щодо оскарження протиправних рішень податкового органу з блокування податкових накладних.

Переваги АО «Західна Правозахисна Група»:

- досвідчені юристи, податкові консультанти;
- напрацьовані вдалі кейси з оскарження;
- наданню послуги передують детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку і податкове планування;
- налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної для Замовника комунікації;
- справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг супроводу розблокування податкових накладних.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

АО "ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА",

Група Компаній Вікторія